

Studiegids

Masterclass capaciteitsmanagement voor medisch specialisten

Bilthoven, 2021

Introductie

Het zorglandschap verandert in hoog tempo en stelt nieuwe eisen aan zowel de bedrijfsvoering als de rol van artsen in ziekenhuizen. In het streven naar verantwoorde en veilige zorg en een betrouwbare dienstverlening aan patiënten, komt er steeds meer nadruk te liggen op een gepast en doelmatig gebruik van capaciteit. De capaciteit in ziekenhuizen is gelimiteerd en het vereist kennis van capaciteitsmanagement om met de beschikbare mensen- en middelencapaciteit tot het beste resultaat te komen en de kwaliteit van de zorg ook naar de toekomst toe voldoende te kunnen borgen.

Dit programma biedt artsen inzicht in de veranderende context en de eisen die heden ten dage gesteld worden aan de rol van de arts en de praktijkvoering van de arts in het ziekenhuis. In dit programma maken artsen kennis met capaciteitsmanagement en leren ze hoe op productiegrondslagen en vraaggericht te bepalen hoeveel artsencapaciteit, spreekuren, OK-sessies etc. benodigd zijn en hoe de bedrijfsvoering binnen de eigen praktijk, vakgroep, organisatorische eenheid en het ziekenhuis integraal te organiseren. Er wordt op een praktische wijze aandacht besteed hoe te sturen op toegangstijden, doorlooptijden, nieuwe patiënten en hoe uitloop van spreekuren en andere ongewenste effecten tot een minimum te beperken. Nieuwe roosterconcepten voor het roosteren van de artsencapaciteit worden gepresenteerd en we zullen ontdekken dat hard werken en reactief handelen niet effectief zijn voor de productie en de patientenzorg.

Accreditatie

6 punten met daarbij het certificaat “Masterclass capaciteitsmanagement voor medisch specialisten”

Leerdoelen

- ✓ Artsen en leidinggevenden inzicht bieden in de veranderende eisen die de ontwikkelingen in de zorg aan het capaciteitsmanagement in ziekenhuizen stelt;
- ✓ Artsen en leidinggevenden hun (veranderende) rol te laten definiëren;
- ✓ Artsen en leidinggevenden handvatten bieden om op een andere wijze om te gaan met (schaarse) capaciteit teneinde verantwoorde en veilige patiëntenzorg ook naar de toekomst toe te kunnen garanderen.

Modules, inclusief programma

Dag 1: De wereld verandert. Een nieuwe kijk op de zorg en de bedrijfsvoering.

In deze dag maakt u op een inspirerende wijze kennis met de wondere wereld van het capaciteitsmanagement. Geen droge theorie. Beeldend en doordrenkt met voorbeelden uit de praktijk ontdekt u wat capaciteitsmanagement inhoudt en welke kansen het biedt.

- 17:00 – 17:45 Wat is capaciteitsmanagement?
Zonder capaciteit geen zorg! Capaciteit is een voorwaarde om dagelijks zorg te kunnen leveren. Echter als er niet voldoende capaciteit beschikbaar is of deze niet optimaal inzetten, zullen patiënten moeten wachten en lopen toegangstijden op. Meer capaciteit inzetten dan benodigd is inefficiënt, leidt tot verspilling van capaciteit en hiermee onnodig hoge kosten. In deze context tekent zich de meerwaarde van capaciteitsmanagement zich af. Wat is capaciteitsmanagement eigenlijk? En hoe ziet dat eruit als we dit plaatsen in de context van een ziekenhuis dat gekenmerkt wordt door een hoge complexiteit en dynamiek, en waarin alles met alles samenhangt?
- 17:45 – 18:15 Het samenspel van patiëntproces, capaciteit, planning en sturing
De wijze waarop het patiëntproces is ingericht, de hoeveelheid capaciteit (medici, personeel, middelen) die beschikbaar is en de wijze waarop we plannen en sturen bepaalt hoeveel zorg er geleverd wordt en tegen welk prestatieniveau. Hoe ziet dit samenspel eruit? En welke uitdagingen liggen er voor de toekomst?
- 18:15 – 18:45 Een raamwerk voor capaciteitsmanagement
Planning en sturing van capaciteit vormt een essentieel onderdeel binnen het capaciteitsmanagement. Aan de hand van het raamwerk capaciteitsmanagement maken we de reflectie tussen hoe het nu gaat, hoe het komt dat we het gevoel hebben niet in control te zijn en dagelijks de brand aan het blussen zijn. Welke kansen liggen er voor verbetering?
- 18:45 – 19:15 Pauze
- 19:15 – 20:00 Variabiliteit, daar wordt niemand gelukkig van
Geen dag is hetzelfde in een ziekenhuis. De vraag naar zorg is variabel en ook de beschikbaarheid van capaciteit fluctueert. We noemen dit variabiliteit. En vanuit de logistieke literatuur weten we dat variabiliteit geen enkel positief effect heeft. Niemand wordt er gelukkig van en het is de bron van veel ervaren problemen in een ziekenhuis. Hoe kan dat dan? Waardoor ontstaat variabiliteit? Is het inherent aan een ziekenhuis, of creëren we het met elkaar. Hoe moeten we ermee omgaan? Tijdens een interactieve simulatiegame gaan we ervaren wat de effecten van variabiliteit zijn voor de zorg.
- 20:00 – 20:30 Hoeveel capaciteit heb je nodig?
Hoe bepaal je hoeveel capaciteit er benodigd is om de zorg te kunnen leveren die je wil leveren én voldoende invulling te kunnen geven aan je academische ambities? Gegeven de dynamiek en complexiteit van het ziekenhuis is dit geen eenvoudige vraag. We gaan deze vraag met elkaar verkennen, ontdekken dat traditionele benaderingen onbetrouwbare uitkomsten bieden, en

welke methoden er zijn om wel tot betrouwbare resultaten te komen. We zullen een nieuw kijk op capaciteit ontwikkelen.

Dag 2: De kracht van data. Nieuwe inzichten en mogelijkheden.

De hoeveelheid data waarover ziekenhuizen beschikken is groot. Toch doen ziekenhuizen hier nog weinig mee, terwijl het vakgebied van de data science zich in hoog tempo ontwikkelt. In deze afsluitende bijdrage tonen we de ontwikkelingen die er spelen op dit gebied en de ongekende mogelijkheden die er liggen. U zult ontdekken dat uw onderbuik een slechte raadgever is en dat data u kunt helpen tot betere oplossingen en beslissingen te komen.

- 17:00 – 18:00 Laat het klassieke denken los, ga integraal sturen
Aan de hand van een processpel gaan we ervaren dat klassiek denken leidt tot hard werken, lange wachtlijsten en uiteindelijk weinig zorg. Het vereist een andere en meer integrale kijk op processen om resultaten zichtbaar te verbeteren. Kunnen we 2x zoveel zorg leveren, met dezelfde capaciteit en tegen een vergelijkbare werkdruk. En dit terwijl de bezettingsgraad van de capaciteit al 90% is? Dit is de uitdaging die we met elkaar aangaan.
- 18:00 – 18:45 Nieuwe inzichten en mogelijkheden: onderbuik of feiten
Onderbuik of feiten? We leven in een digitaal datatijdperk en ziekenhuizen beschikken over veel data. Toepassing van kwantitatieve methoden en technieken (business analytics, data mining, proces mining, simulatie) bieden tal van nieuwe inzichten en mogelijkheden. Doe meer met data en haal hier als arts je voordeel uit.

18:45 – 19:15 Pauze

- 19:15 – 20:30 In de praktijk: wiskundige modellen voor capaciteitsbepaling en optimalisatie.
Hoeveel spreekuurcapaciteit, OK-capaciteit hebben we nodig voor de productie? Hoe kunnen we de uitloop op de poli minimaliseren en de productie optimaliseren. De aard van de zorg maakt deze vragen tot een complex vraagstuk. Wiskundige modellen kunnen de artsen ondersteunen om te komen tot een juiste capaciteitsbepaling, een optimale indeling van het spreekuurraster, een optimale indeling van het OK-schema, een correcte bepaling van het benodigde aantal bedden. In dit blok krijgt u modellen aangereikt die u ondersteunen om tot een meer optimale integrale praktijkvoering te komen.

Doelgroep

Medisch specialisten, met interesse om aan de 'knoppen' te willen en kunnen draaien om flow in de werkprocessen te verkrijgen. Zowel t.a.v. individuele patiënten als ook patiëntengroepen in de eigen praktijk, vakgroep, organisatorische eenheid of in en buiten het ziekenhuis. Met de kennis verkregen tijdens deze masterclass bent u op strategisch, tactisch en operationeel niveau een volwaardig gesprekspartner voor de Raad van Bestuur (op het gebied van capaciteitsmanagement), de capaciteitsmanagers en de capaciteitsplanners een volwaardig gesprekspartner. Dit maakt pro actief plaats van reactief handelen mogelijk. U gaat anticiperen op ongewenste uitkomsten in plaats van adhoc reageren te verwachten prestaties (die voorkomen hadden kunnen worden indien er tijdig geanticipeerd zou zijn). Tevens verkrijgt u inzichten om de impact van strategische keuzes (bijv. n.a.v. onderhandelingen met de zorgverzekeraars) te vertalen naar de werkvloer.

Docenten

De training wordt verzorgd door Auke Speet, business Lead bij Performance. Hij is na zijn studie organisatiewetenschappen in 2006, gestart als organisatieadviseur bij Twijnstra Gudde. Daarna heeft hij binnen een ziekenhuis capaciteitsmanagement neergezet. Hij heeft zich gedurende deze periode gespecialiseerd op het gebied van integraal capaciteitsmanagement en de governance van ziekenhuizen. Hij ondersteunt ziekenhuizen met grootschalige veranderprogramma's waarin de samenwerking tussen de medische staf en management centraal staat.

De training wordt verzorgd door Bernd van den Akker, capaciteitsconsultant bij Performance. Hij is na zijn studie elektronica in 1982 gestart als medisch technoloog in de zorg met specialisatie op technologie voor intensive care en thoracale chirurgie. Na 2006 heeft hij zich gespecialiseerd op het gebied van integraal capaciteitsmanagement en business analytics. Hij ondersteunt ziekenhuizen in strategische (analytische)vraagstukken als (ver) nieuwbouw en lateralisatie vraagstukken. Hij heeft zich gespecialiseerd in de horizontale en verticale sturing van capaciteiten en patiëntgroepen. Hij is docent van de Performance HOTflo Top Class.

Data

De training wordt verzorgd op diverse data, in overleg met het ziekenhuis

Evaluatie

Wij stellen uw mening sterk op prijs. Na afloop van het programma vindt er een schriftelijke evaluatie plaats.

Locatie

Nader te bepalen

Verhinderd

Indien u door omstandigheden verhinderd bent (een deel van) het programma bij te wonen, neem dan contact op met de interne opleidingscoördinator. In samenspraak wordt dan gezocht naar een oplossing.